

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 3 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravištvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 novč.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglas!

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravištvo v ulici Molin piccolo št. 7, II. nadstr. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Torre Bianca 12.

Avstrijski problem.

V.

Kako enostransko, ali, bolje rečeno, pristransko umeva dr. Koerber narodnostni boj v državi — a narodno vprašanje izpolnjuje ravno tisti, baje toli težko razrešljivi avstrijski problem — to nam dokazuje naš ministarski predsednik dan na dan, z vsem postopanjem svojim; a pripoznal je to posebno v nekem pogovoru, ki ga je imel nedavno temu z nekim sotrudnikom pariškega lista „Echo de Paris“.

Gospod Koerber je menil resnici primerno, da je vspostavljen sporazumljenja med Čehi in Nemci problem, katerega so njegovi predniki brezuspešno skušali rešiti. Dr. Koerber pa je menil tudi, da popred, dokler borba ni bila tolike važnosti in ni bila še razvita do sedanje stopinje, bi bilo rešenje tega problema gotovo lažje, nego je sedaj. Vendar pa meni dr. Koerber, da tudi sedaj difference niso tako velike, da bi ne bilo ob poštenji volji možno dovesti boreči se stranki do sporazumljenja. Ali ravno ta poštena volja da manjka, ker vsaka stranka vztraja pri svojih zahtevah, ne da bi hotela ni najmanj popustiti; ter pozablja popolnoma, da je podlaga vsakemu ustavnemu življenju le samo dogovor. Kar se dostaje sedanje vlade — je zatrdil dr. Koerber po »svoji duši« —, da je čisto poskušala, da bi privedla stranki do zblizanja. Tudi odeslej da jej bo, kakor jej je bil doslej, ta cilj, da moč obeh narodov postavi v službo države. Kar se tiče zahteve Čehov, da se osnuje na Moravskem drugo češko vseučilišče, mora reči — tako je zaključil dr. Koerber svoje izjave sotrudniku pariškega lista —, da Nemci nočejo niti čuti nič o tem, ali svoje zadnje besede še niso izrekli o tem vprašanju.

Te izjave — izlasti pa zaključna izjava — označajo dobro stališče dra. Koerberja nasproti narodnemu vprašanju. On bi hotel rešiti avstrijski problem, ali le načinom, kateremu pritrde Nemci. On bi hotel zadovoljiti Čeha, če Nemci privole v to! Nemci nočejo nič čuti o tem — in zato se vseučiliščno vprašanje ne more rešiti! Te izjave ministerskega predsednika potrjuje, da je stališče dra. Koerberja nasproti narodnemu vprašanju enostransko-nemško! Seveda bi se nam moglo oporekati, češ, da dr. Koerber zahteva od vseh strank — torej tudi od Nemcev —, naj zapostavijo za sedaj svoje

narodne aspiracije, ker se parlament tako zopet vspesobi za pozitivno delo na gospodarskem polju. Ali ta okolnost more motiti le kratkovidne ljudi. Od onega, ki je sit — in Nemci so nasičeni v narodnem pogledu — se ne zahteva nikaka žrtev, ako se mu prihaja z insinuvacijo, naj potrpi, ako za sedaj ne pride nič več na mizo! Kako pa je z onim, ki je lačen?! V tem je ravno krivica, v tem je enostranost in pristranost, da se stavlja povsem jednake zahteve — zmerasti do Nemcev, ki niso nasičeni, in do Nemcev, ki so nasičeni!! Nemci so beati possidentes, Nemci pa se morajo boriti za revindikacijo svojih pravic. V naravi stvari je torej, da bi morali, ako naj pride do sporazumljenja, Nemci odnehati in istotoliko Nemci pridobiti na meri narodnih pravic. Proti takemu domnevanju pa govori narodna in strankarska psihologija, govore skušnje vse minolosti. Pričakovanje, da Nemci sami iz lastne volje stopijo z višine svojih privilegijev, svojih predprav in svojega nadvladja v državi, in da bi stopili v vrste kakor jednaki med jednaki, je prazno. Po tej poti ne pridemo nikdar do sporazumljenja in torej tudi ne do take rešitve avstrijskega problema, ki bi pomenjala res rešitev.

Tudi ko bi se dali slovanski politiki zavesti v kakov kompromis, ki bi ne odgovarjal principu popolne enakopravnosti, ostal bi to le provizorij, ki bi nosil v sebi kalni novih bojev, novih navskrižij in v kratkem bi stali zopet pred avstrijskim problemom v vsej njega teži in akutnosti.

Narav narodnega vprašanja je taka, da ne dopušča nikake drugačne rešitve, nego take, ki vsem plemenom, ki so interesirana na tem vprašanju, poda garancije za samobitni in svobodni razvoj, in ki definitivno odstrani za vsako plemo vsako možnost, da bi moglo priti v nevarnost se svojo narodno ekzistenco!

Vsaka rešitev, ki ne bi podala takih garancij, ne bi bila rešitev. Bila bi le dilatorične, zavlačevalne naravi, kateri način pa ne le da ne koristi, ampak škoduje neizmerno, ker — kakor kažejo vse dosedanje skušnje — le pojstruje konflikte od dne do dne in zamotava vprašanje, da postaja njega razrešitev težavnejša in težavnejša.

Kdor hoče res reševati narodno vprašanje, ta se mora uglobiti v bitstvo, v duh, v narav tega vprašanja. To narav je nedavno

temu izbornu označil nemški list »Rheimsche Couriers«. In sicer tako-le:

VsPričo zmešnjav, ki morajo avstrijsko državo pretresti do korenike, se ni možno izogniti principijelnemu vprašanju: da-li je ob visoko razviti kulturi možno vzdrževati različne narodnosti pod istim žezlom in ob enem ob nadvladju enega plemena?! Oni naši, ki bi hoteli vse vzravnati, tisti kosmopoliti in apostoli pobratjenja narodov so v hudi zadregi. Kolikokrat smo morali čuti od njih, da ob naraščajoči omiki in kulturi morajo izginiti pregraje, ki ločujejo narode, da naredo prostora za državo pobratinstva. V resnici pa vidimo, da z naraščajočim kulturnim razvojem izdatno narašča v narodih čut samostojnosti. In to je umevno, kertu vladuje zakon narave. V vsem organičnem svetu se kaže razvoj v tem, da se sili individualnost na dan. To se pojavi zakona o diferenciranju: kar prihaja, kar nastaja, zadobiva ob nadaljujočem razvoju značaj samostojnosti. To velja tudi za narode. Omika in kultura pomenjata uveljavljanje individualnega življenja. Le ne razvite, za naobrazbo nesposobne narode je možno zmešati v kosmopolitičen močnik. Kakor si pridobiva veljavo visoko osebnost, tako si jo pridobiva tudi osebnost naroda. Nastajanje narodnosti ni torej nikaka iznajdba, ampak zakon narave.

Resolucije shoda slovenskih odvetnikov se glase:

Slovenski odvetniki in odvetniški kandidati iz vseh pokrajin c. k. višjih deželnih sodišč v Gradcu in Trstu so se, zbrani na shodu v Ljubljani dne 25. oktobra 1903 leta iznova posvetovali o položaju, v katerem se nahaja slovenski narod z ozirom na vprašanje enakopravnosti njegovega jezika na raznih javnih, zlasti pa sodnih uradih, ter so na podlagi podrobnih in zanesljivih poročil prišli do naslednjih sklepov:

1. Obžalovati morajo, da peticije, katere so bili na podlagi sklepov v Ljubljani dne 17. julija 1898 kmalu potem izročili c. k. ministerstvu za notranje stvari, za justico, nadalje za finance in trgovino, in v katerih so bile natančno opisane neštete krivice dolednega zapostavljanja slovenskega jezika, ka-

kor tudi pripomočki, da bi se tem krivicam lahko v okom prišlo — niso imele doslej skoraj nikakega vspeha.

2. Ogorčenjem morajo konstatovati, temveč, da so se razmere, proti katerim so bile zgoraj omenjene peticije naperjene, celo poslabšale v nekaterih pokrajinah, tako posebno na Spodnjem Štajarskem, kjer je grajani sistem z doslednim nameščanjem nemških in slovenskih navadno nezmožnih uradnikov skoraj onemogočil praktično slovensko uradovanje, dalje v Istri in na Koroškem, kjer se je zraven tega v zadnjem času začela še celo teoretično zanikati pravica do rabe slovenskega jezika na sodiščih. Dandanes se višja oblastva in ministerstvo ne ozirajo več na sposobnosti in zmožnosti, marveč le na politično mišljenje, prošnjikov.

3. Slovenski odvetniki, v svesti si, da so prisegli čuvati zakone, morajo torej iznova protestovati zoper to, da se slovenskemu narodu še vedno krati po ustavi in drugih zakonih zajamčena enakopravnost v uradih, da se vedoma prezirajo celo jezikovne naredbe, ki so bile izdane za sicer nepopolno uresničenje enakopravnosti, in da se to uresničenje celo očitno onemogočuje z nameščanjem slovenske nezmožnih in njej neprijaznih javnih organov med Slovenci.

4. Posebej izražajo svoje začudenje, da se vzile obljubam c. k. justičnega ministerstva še sedaj, in sicer edino-le za slovenski jezik ne izvršuje staro zakonito določilo § 27. patenta z dne 7. avgusta 1850, drž. zak. št. 325, po katerem je c. k. najvišje sodišče zavezano, da svojo odločbo z razlogi vred izdaja tudi v tistem jeziku, v katerem se je razpravljalo že na prvi instanci. Istotako izražajo svoje posebno začudenje, da c. k. više deželno sodišče v Gradcu tudi v čisto slovenskih pravnih sporih še vedno proglašja ter izdaja svoje odločbe edino-le v nemškem jeziku, odnosno jih zaukazuje, protivno § 215. sodnega pravilnika, prevajati po prvih instancah.

5. Slovenski odvetniki in odvetniški kandidati protestujejo proti slovenskim kurzom v Gradcu, Celovcu, Celju in v Mariboru, ki nimajo drugega namena, nego da vzgajajo nemško misleče uradništvo, katero naj preplavi slovenske dele štajerske in koroške dežele, ki naj iztisne slovenski naraščaj, in katerih namen je na kratko pospeševati germanizacijo v teh deželah.

6. Jezikovna naredba predsednika grofa Gleispacha, vsled katere se morajo zapisniki

ravnješe, nič močnejše, nič bolj določeno, nego globoko nagnenje med žensko, kakor je bila markiza, in možkim, kakor Vandenesse, za katero nagnenje nam ponuja svet toliko zglediv. V resnici ima mlado dekle preveč iluzij, preveč neizkušnosti, in spolnost je preveč zamotana v njegovo ljubezen, da bi moglo to laskati mlademu možu, dočim poznava žena ves obseg žrtve, katere jej je doprinašati. Kjer se jedna daje zavajati po svoji radovednosti in ljubezni tujih zapeljivosti, se pokori druga vesti. Jedna se udaja, druga izbira. Če se izkušena ženska, ponašajoča se z znanjem, vsikdar poplačanim z nesrečo druge ženske, udaja, tedaj se dozdeva, da je več podarila, nego prejela; nevedno, lahkoverno mlado dekle, ki ničesar ne ve, pa ne more, ničesar primerjati, ničesar ceniti: ono prejema ljubezen ter jo proučuje. Jedna nas poučuje, nam svetuje v dobi, v kateri se dajemo radi voditi, ko nam je ubogljivost v veselje; druga se hoče vsega učiti ter se kaže najivno, kjer se prva odlikuje. Jedna nudi le zmagoslavje, druga sili v neprestane boje. Prva ima samo solze in radost, druga samo poželjivost in pekočo vest. Pokvarjeno mlado dekle zapušča človek z mržnjo, dočim ima zrelejša žena nešteto sredstev, da si ohranja objednem svoj upliv in svojo čast.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Ženska tridesetih let.

Francoski spisal: Honoré de Balzac.

Poslovenil K. Z.

III.

V tridesetem letu.

Način, kakor je markiza uprla svoja komolea na stolovo naslonjalo, in tiščala skupaj konce prstov, [kakor bi se igrala; zbožnost njenega vratu; neprisliljenost njenega utrujenega, a gibčnega telesa, ležečega v naslonjaču, neprisliljenost njenih nožic, brez skrbna njena lega, njene utrujene kretnje: vse to je kazalo žensko brez zanimanja za življenje, žensko, ki ni poznala nikoli veselja ljubezni, pač pa je sanjarija o njem, in ki se šibi pod težo, ki jo jej naklada spomin; ženska, ki je že davno obupala nad bodočnostjo ali nad seboj; žensko brez dela. Karol de Vandenesse je občudoval to veličastno podobo, toda le kakor neko razkazovanje, ki se jej je, bolje posrežilo, nego drugim žensam. Poznal je gospoda d' Aiglemont. Ob prvem pogledu na to ženo, katere se ni bil nikoli videl, je mladi diplomat takoj opazil nejednakosti, to preveliko nezdružljivost obeh oseb, da bi mogla markiza ljubiti svojega soproga.

V tem pa je bilo vendar vedenje gospe d' Aiglemont neoporečno, in njena čednost je dajala vsem tajnostim, katere je mogel slutiti kak opazovalec, še mnogo več vrednost. Ko ga je bilo minilo njegovo prvo presenečenje, je iskal Vandenesse najboljše prilike, kako bi nagovoril gospo d' Aiglemont, v ta namen je sklenil, prav po diplomatiški zvijači, spraviti jo v zadrego, da bi videl, kako bi vsprejela njegovo odsotnost.

»Milostiva«, je rekel, sedši poleg nje, »neka srečna nemolčečnost mi je dala izvedeti, da imam, ne vem s kako pravico, srečo, biti odlikovan od Vas. Dolgujem vam za to tem več hvalo, ker nisem bil še nikoli doležen slične milosti. Vi postanete tudi odgovorni za jedno mojih napak. Odalej ne bom skromen«.

»Vi sodite krivo, gospod!« je rekla smehljaje, »nečimurnost je treba prepuščati, onim, katerim je ona vse na svetur«.

Na to se je razvnel mej markizo in mladim možem pogovor, ki se je v kratkem času dotaknil mnogo predmetov: slikarstva, glasbe, slovstva, politike, ljudij, dogodkov in stvari. Nato sta neopaženo prešla do navadne tvarine vsecega kramljanja, do ljubezni, čustev in žensk.

»Me smo sužnje«.

»Ve ste kraljice«.

o priliki zaščivanja strank delati v slovenskem jeziku, kadar so te samo slovenskega jezika zmožne, naravnost nasprotuje zakonitojamčeni enakopravnosti slovenskega jezika, ker se sme v slovenskih deželah vsak Slovenec posluževati svojega jezika in ima tudi pravico zahtevati, da se njegove izjave zapisujejo v istem jeziku, kakor sme zahtevati slovensko rešitev pisanih predlogov.

7. Slovenski odvetniki in odvetniški kandidati pričakujejo tudi od vseh slovenskih in slovanskih poslancev, da se brez izjeme in takoj lotijo uresničenja vseh danes izrečenih želj in zahtev z vsemi sredstvi ter da bodo to smatrali nepogojno za prvo svoje delo, ker sedaj res ni večnjšega vprašanja, v kolikor se ista tičejo skupnih naših razmer. Njihovo geslo naj bodi: Gleispach, proč iz Grada!

8. Slovenski odvetniki in odvetniški kandidati izjavljajo, da bodo tudi posledje pripravljeni zastopati in braniti enakopravnost slovenskega jezika v uradih po vseh slovenskih krajih, zlasti tudi na Koroškem, z vsemi zakonito dopustnimi sredstvi, in to v interesu dobre uprave sploh in zdravega pravosodja posebej.

9. Ti sklepi se nanašajo na ces. kr. ministerstvo za notranje stvari, za justico, finance in trgovino, predsedstvu c. kr. najvišjega sodišča, predsedstvom c. kr. deželnih sodišč v Gradcu in Trstu in vsem slovenskim državnim poslancom.

V odbor, ki naj izvrši ustanovitev slovenskega odvetniškega društva, so bili na predlog gosp. dra. Dečka izvoljeni: dr. Krisper, dr. Kokalj, dr. Bož. Vodušek, dr. Konrad Vodušek, dr. Novak, dr. Triller, dr. Tavčar, dr. Hrašovec, dr. Otokar Rybář in dr. Breje.

Ta odbor je kasneje, po obedu, izvolil svojim predsednikom dra. Karola Trillerja in podpredsednikom dra. Valentina Krisperja.

Po shodu se je vrnil v hotelu pri »Slonu« banket, katerega je priredil na čast udeležencem župan gosp. Ivan Hribar. Tekom banketa je napil g. župan »plemečem duha in sreče« slovenskim odvetnikom, ki so začeli klic na pomoč zatiranih bratov v zibel slovenstva, v tužnem Korotanu. Čuvarji pravice ste se oglasili za pravico! Da si je na Dunaju zapisano »Justitia regnorum fundamentum«, vendar opazujemo, da se pravice merijo z dvojno mero, z dolgo mero Nemcem in z drugo, krajšo Slovencem. A časi so minuli, ko smo se odlikovali s hlapčevsko naravo in pasjo ponižnostjo. Župan je povdarjal zasluge slovenskih odvetnikov za slovenstvo ter napil slovenskemu odvetništvu.

Zahvalil se mu je g. dr. Sernee, ki je napil županu.

Dr. Pretner je napil dr. Brejeu in onim slovenskim odvetniškim kandidatom, ki so se odločili, da pojdejo tudi še na Koroško izvrševati odvetništvo in braniti pravice Slovencev na Koroškem.

Na predlog g. dr. Hrašoveca se je nabralo za družbo sv. Cirila in Metodija in za Prešernov spomenik 670 K.

Dr. Breje je navdušeno napil solidarnosti slovenskega odvetništva brez razlike političnega mišljenja, ker ta solidarnost bo vodila do uspehov. Dejal je, da veliko število brzojavnih pozdravov, ki so dšli shodu, priča, kako dober je narod, za katerega se ogrevamo. Naj se razširi pomožna akcija na korist koroškim Slovincem in naj dokaže, da je slovenski narod zmožen tudi proti najhujšim napadom vztrajati v boju.

Dr. Červar je napil hrv.-slovenski vzajemnosti.

Dr. Vrečko je napil bodočnosti mile domovine, o kateri naj bi skoro lahko dejal, da je tudi železna in čvrsta.

Dr. Rošina je napil obmejnim odvetnikom, dr. Tavčar pa je napil — slogi. Dr. Tavčar je dejal, da tam, kjer je kaka nevarnost za narod, se vedno odvetnik postavlja v bran za narod. Največa sreča je za narod, da so njegovi odvetniki tudi politiki in če se tudi lasame. Današnji dan je dokazal, da kadar je braniti slovenski narod pred nevarnostjo, smo Slovenci solidarni. Ta vzgled prenesimo tudi v našo politiko. Naj velja parola, da moremo sesti k eni mizi, kadar je treba braniti pravice slovenskega naroda. Vsaj po-

skusi se naj! Morda se nam tudi v politiki posreči pogniti mizo tako, da bo za vse zadosti in da se vsi do siteda najemo. Napija notarjem, ki so bili vsikdar sobojevniki odvetnikov v boju za pravice našega jezika.

Na to napitico je odgovoril predsednik notarske zbornice, gospod Ivan Plantan.

Dr. Rybář je v svoji napitici povdarjal, naj ne bo razlike med Slovenci in Hrvati, ker vsi skupaj pomenjajo mnogo, ločeni malo. Dr. Pavletič je napil dru. Krisperju in dru. Trillerju. Dr. Krisper je z ozirom na znani Tavčerjev spis »4000« dejal, naj se rajša brigamo, kaj bo čez 10 let, ter je v šaljivem govoru omenjal načrte naših nasprotnikov. Dr. Švigelj je govoril imenom odvetniških kandidatov. Župan Hribar je zaključil banket z željo, naj bi shod rodil obilo vsehr.

Na zborovanje je došlo 20 brzojavnih pozdravov, večinoma iz Koroške.

POLITIČNO DRUŠTVO „EDINOST“.

VABILO

na

javni redni občni zbor

političnega društva „Edinost“

ki bo

v ponedeljek 2. novembra 1903.

ob 4. uri popoldne

v dvorani „Narodnega doma“

v Sv. Ivanu

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Volitev novega odbora.
5. Eventuelnosti.

Na obilno udeležbo vabi

ODBOR.

Politični pregled.

V Trstu, 27. oktobra 1903.

Posledice obstrukcije v deželnem zboru istrskem. Hrvatski in slovenski poslanci v deželnem zboru v Pulju so posegli po skrajnem orožju — po obstrukciji. Naši čitatelji in vsa slovenska javnost ki pozna — sfičanske odnose v Istri, se gotovo divijo junaštvu slovensko-hrvatske devetorice istrskih poslancev. O dogodkih samih v došedanjih dveh sejah so čitatelji že obveščeni. — Ti dogodki imajo sedaj že svoje posledice.

Deželni glavar Campitelli je podal demisijo. Mož je star, gluh in postaja otročji. Soditi bi bilo torej po naravnih zakonih, da je odstopil radi tega, ker ne more več prenašati dolgih in razburjenih sej. Ali temu ni tako. Med vsemi italijanskimi poslanci je bil on morda najbolj čvrst in svež v oni seji, ki je trajala nad 8 ur in pozno v noč. Resnica je, da so ravno mlajši italijanski poslanci oslabei, tako, da so večinoma ležali po stolicah, a nekateri njih so celo pobegnili domov. Na to je pazil naš vsikdar bistri Leginja. Ko je videl, da manjka toliko italijanskih poslancev, da bi zbornica postala nesklepčna, ako bi se naši oddaljili, se je zgodilo, da so naši, razun Leginje, zapustili dvorano. Leginja je na to zahteval besedo in ko mu jo je dež. glavar podelil, je predlagal Leginja, naj se navzoči poslanci seštejejo in naj se konstatira, ali je zbornica sklepčna, ali ne! Ko je to čul posl. dr. Bartoli, je takoj segel Leginji v besedo in predlagal zaključek seje. Na to je bil dež. glavar gluh za predlog Leginje in je zaključil sejo.

Po seji so seveda navzoči italijanski poslanci obsipali Campitellija z očitanjem, ker je bil dal besedo Leginji in sploh tudi zato, ker je preveč popustljiv proti slovensko-hrvatski manjšini.

Ta očitanja so začela presedati končno tudi legendarično neobčutljivemu in jako malo resnemu Campitelliju. Očitajo mu pa tudi, da je, pozvan k namestniku Gočesu, na zahtevo, naj predlaga kraj, toda izven Po- rečja, kamor naj se skliče zasedanje, izjavil, da bi bil Pulj najpripravnejši. Ko so italijanski poslanci pozneje prišli k grofu Gočesu

tožit radi tega, da se je določil Pulj, jim je ta posledaji seveda odgovoril: Saj je vaš človek tako želel!

Na to so bili italijanski poslanci zopet napadli Campitellija s hudimi očitaji. Ta pa je sedaj odločno tajil vse to in se kazalsilno ogorčenega na namestnika Gočesa in pravi, sedaj, da je ravno to, da je grof Gočes govoril aresnico o njem, glavni vzrok njegovega odstopa!

Obstrukcija naših poslancev ima tudi drugih posledic. Italijani so kar presenečeni po tako junaškem nastopu zastopnikov istrskih slovenskih in hrvatskih trpinov. Tudi v vladnih krogih je vzbudila ta obstrukcija presenečenje in ne znajo najti poti kako bi umirili ta novi nepričakovani vihar v Istri.

V narodnih slovenskih in hrvatskih krogih je divni nastop zbornične manjšine vzbudil vseobče odobravanje in pravo navdušenje. Povsod se priznava, da so istrski Sokoli, nastopili pravo pot. Eden italijanskih poslancev je grozil v zadnji seji, da je prebivalstvo že sito teh odnošajev. Da, sita in pijana je italijanska signoria in besni sedaj, ker se boji navstale reakcije; ljudstvo pa ni sito in odobruje energično nastopanje, ki naj enkrat stori konec razmeram, ob katerih strada brez razlike na rodnosti!

Iz deželnih zborov. Včeraj je bilo v dalmatinskem deželnem zboru predložen več interpelacij lokalnega pomena.

Namestnik je odgovarjal na interpelacijo glede draginje živil. Odobreni so bili sklepni računi raznih deželnih fondov. O razpravi glede zaključnega računa poljedelskega zaklada je posl. Biankini grajal nerazmerje med stroški za vzdrževanje gozdnarskega osobja in stroški za pogozdovanje.

Posl. Katnić je poročal o zakonskem načrtu glede ustanovitve institucije posebnih deželnih nadzornikov za občinske uprave. Zakonski načrt je bil na to odkazan odseku.

Posl. Marović je napadal vlado radi zanemarjanja Dalmacije in je kritikoval vladine poskuse za povzdigo kmetijstva.

Ogrska kriza. Sinoči se je grof Štefan Tisza, kateremu je, kakor smo sporočili v včerajšnji številki, poveril kralj sestavo novega ministerstva, povrnil z Dunaja v Budimpešto in je bil v klubu liberalne stranke navdušeno pozdravljen. Že sinoči se je za danes jutraj določila seja odseka devetorice, v kateri pojasni Tisza svoje predloge glede vojaškega programa. Jutri pa bo bržkone liberalna stranka imela sejo, v kateri zavzame svoje stališče nasproti vojaškemu programu, katerega je izdelal odsek devetorice.

Zatrjuje se, da vstopi v novo ministerstvo tudi grof Apponyi.

Iz Dunaja poročajo, da je vladar nasproti Lukacu izrekel sledeča besede: »Jaz sem se vedno držal svoje prisege in se je bom držal tudi v bodoče, ali ne dovolim nikoli, da se bodo zakoni krivo tolmačili.«

Apponyjevi pristaši trdijo, da se Tisza ne posreči sestaviti novega kabineta, ako njegov program ne bo soglašal s programom, sestavljenem od odseka devetorice.

Vesti iz Budimpešte trdijo z vso gotovostjo, da je Košutovce precej zapustila bojažljivost.

Ogrska korespondenčna pisarna javlja, da je deputacija Szederkenyjeve skupine došla včeraj zjutraj k predsedniku poslanske zbornice, grofu Apponyju, s zahtevo, naj skliče izredno sejo poslanske zbornice. Apponyi je odgovoril, da on ne more sklicati in predsedovati tej seji, ker se bo v njej razpravljalo o vojaškem programu odseka devetorice, čegar član je tudi on sam in je deputacijo vodil k podpredsedniku Tallianu, kateri je obljubil, da skliče izredno sejo na dan 29. t. m.

Dunajska »Vaterland« poroča, da se med dunajskimi rezervnimi častniki vodi živahna agitacija, da bi se na letošnjem kontrolnem shodu odzvali vsi z madjarskim »jelen« mesto z nemškim »hier«, kakor določa vojaški pravilnik.

Položaj na Balkanu. Porta je svojim poslanikom na evropskih dvorih naložila, naj poizvedo za stališče velesil nasproti zadnji rusko-avstrijski diplomatski noti na Porto. Turški vladni krogi pa izjavljajo že sedaj da Turčija ne vsprejme prvih treh točk note, posebno pa ne prve točke.

V Sredu, v Bolgariji, pa te rusko-avstrijske note ne jemljejo resno in se tamonjši listi iz nje norčujejo.

Vodje macedonske ustaje izjavljajo, da

ustaši ne položijo prej orožja, dokler se v solunski luki ne pojavijo evropske vojne ladije ali pa v Macedoniji vojske evropskih velesil.

Kljabu vsem pomirljivim vestem, ki so prihajale v svet iz turških virov, zatrjujejo zadoja sporočila iz Soluna, da se Turčija še vedno pripravlja na vojno in da je že sedaj v toliko pripravljena, da bi v slučaju vojne gotovo zmagala.

Te dni vršila se je blizu vasi Niko-Kolibabar krvava, en cel dan trajajoča bitka med Turki in 1300 ustaši. Dvajset ustašev je bilo ubitih.

Kriza v Italiji. V rimskih političnih krogih se sodi, da se danes Giolitti definitivno odloči, da li sestavi ali ne novo ministerstvo. Milanski »Corriere della Sera« trdi, da je Giolitti povabil posl. Turatija (vodjo reformistične socialne stranke) v Rim, da mu ponudi ministerski portfelj. — Turati mu je odgovoril, da ne bi bilo koristno, ako bi prišel v Rim, ker bi to vzbudilo nepotrebna ugibanja in ga je prosil, naj se posvetuje z Bissolattijem.

Bissolati je pojasnil Giolittiju, kako bi vstop jednega reformističnega socialista v ministerstvo bolj oslabil socialistično stranko, ker bi povečal prepad med obema strujama. Obljubil pa je Bissolati pod gotovimi pogoji Giolittijevemu ministerstvu popolno podporo svoje stranke.

Tržaške vesti.

Imenovanja oziroma premeščenja v finančni stroki. Cesar je imenoval sekojskega svetovaleca v finančnem ministerstvu dra. Karola barona Lemprucha višim finančnim svetovalcem za območje finančnega ravnateljstva v Trstu, ter mu podelil, oprostitvi ga od taks, naslov in značaj dvornega svetovaleca. Dalje je cesar dovolil premeščenje višjega finančnega svetovaleca finančnega ravnateljstva v Trstu dra. Štefana Kocziuskega v jednaki lastnosti mej osobje računskega oddelka finančnega ministerstva. Finančnemu svetovalcu finančnega ravnateljstva v Trstu dru. Napoleonu Fabbro je podelil cesar, oprostitvi ga od taks, naslov in značaj višjega finančnega svetovaleca, a je imenoval finančnega svetovaleca in deželnega davčnega nadzornika Radovana Milkovića višim finančnim svetovalcem za službeno območje finančnega ravnateljstva v Trstu. Slednjič je cesar podelil višemu kontrolorju carinarskega urada Napoleonu Čecheliju povodom zaprosenega trajnega umirovljenja naslov cesarskega svetovaleca, oprostitvi ga od taks.

Oblastveno avtorizirani geometer. gospod Venceslav Malec, je dne 7. oktobra položil zakonito prisego in se je stalno namestil v Pulju.

Odlikovanje šolskega sluga. Kakor nam je pred nekoliko dnevi sporočila brzojavka z Dunaja, je cesar podelil šolskemu slugi na c. k. deški ljudski šoli v ulici Annunziata v Trstu, gospodu Franu Loviščeku, srebrni križec za zasluge. Gosp. Lovišček služi že 42 let. Predvčeršnjim pa se je v praznično odlični telovadnici rečene šole in ob navzočnosti učiteljskega osobja vršila slavnost izročitve križca. Ravnatelj Stolz je v svojem nagovoru omenjal zaslugega službovanja odlikovančevega in mu pripel križec na prsa. Odlikovane je izrekel svojo zahvalo v prisrčnih besedah. Tudi učiteljsko osobje je poklonilo odlikovancu lep časten dar.

Politika v cerkvi. Pišejo nam: Pod tem naslovom je priobčila »Edinost« dopis povodom pogreba pokojnega poštenjaka Čekeljna v Rojanu. Dopisnik je resnično in po zaslugi označil postopanje župnika Jurizze. Ali pribiti mora tu še za nestrpnost in nespravljalnost gospoda župnika značilno izjavo, da bi bil on, ako bi bila »Zarja« v sprejvodu pevala žalostinke še dalje od rojanskega mostu, izstopil iz sprejvoda in da bi bil zapustil istega.

Sovražstvo na potu — proti grobu, to je pač najodurnejše sovraštvo. Najhujša srditost v boju z živimi, se še odpušča, ali sovražstvo in jeza ob krsti mrtvega — ta je neodpustna. Če bi bil gospod župnik res izstopil in priredil tako demonstracijo, ne bi bil nimalo — to naj nam veruje — zadel spomina pokojnikov in niti ne njegove žalujoče rodbine, ampak omadeževal bi bil le sebe in vzvišenost svojega stanu. Slovenski župljani bi ledeno hladnim srcem prenašali tako maščevanje župnikovo in bi jim prav nič ne šlo

na sra, tudi ko bi ga pogrešali na — vsakem cerkvenem sprevedu.

Sicer pa naj si ne domišlja gospod župnik, da je društvo »Zarja« nehale pevati pri mostu iz strahu pred njegovimi grožnjami, ampak je — upošteva znane tržške razmere — samo in že pred pogrebom sklenilo, da bo pevalo le do mostu.

Toliko na znanje g. župniku, a mi bi želeli g. župniku v njega lastnem interesu, da bi se ne varal še nadalje glede utisa, ki ga napravljajo na slovenske župljane njegove neprestane grožnje. Veruje naj nam, da ne zapodi žnjimi v kot niti najzadnjega otročaja.

Nevedne poučiti! Često nam prihajajo v uredništvo pritožbe o posameznih slovenskih družinah, češ, da iste potujejo svoje otroke s tem, da govore v družinah laški ali nemški jezik, katerega v največ slučajih sami stariši niso zmožni.

Mi bi objavili vse take družine, ako bi ne bili prepričani, da se ne greši vsikdar iz slabega namena, ampak mnogokrat iz nevednosti!

Mnogo, premnogo je še tu nevednih starišev, ki, da si znajo le za silo par laških besed, govore v družinah in posebno še s svojimi otročiji, ta njim samim malo ali skoraj nič poznani jezik!

Ko bi ti ljudje vedeli, kako krivico delajo s tem svojemu narodu, in ko bi vedeli, kako šodo provzročajo svojim lastnim otročjem s tem, da jih ne uče jezika, katerega bodo isti gotovo potrebovali v svojem življenju, bi se gotovo rajše posluževali onega jezika, katerega jih je njih mati učila in katerega edinega govore popolnoma dobro. Ko bi nadalje vedeli, da se jim drugi, recimo oni, ki znajo dobro laški — smejejo, ko jih čujejo pačiti se v laškem jeziku, in ko bi pomislili, da jih bodo njih lastni otroci preklinjali kedaj, ker so po krivdi starišev oropani materinega jezika — brez katerega se bo (kakor že omenjeno) v bodoče težko živelo v teh naših krajih: ko bi slovenski stariši vedeli vse to, bi gotovo ne poitalijanjevali svojih nedolžnih in nič slabega slutečih otročičev!

Ker pa mnogi teh starišev nimajo dovolj razuma, da bi mogli umeti to zlo, ki je provzročajo in zagrešajo nad svojo krvjo; ker taki stariši čisto niti ne slutijo škode, ki jo delajo s svojim brezsmiselnim početjem slovenskemu narodu, je treba take stariše lepo poučiti in jim pojasnjevati pomen in važnost pametne vzgoje na podlagi materinega jezika. Mi smo uverjeni, da v mnogih slučajih lepa in dobrotna, pametna beseda izda več, nego pa sramotenje, bodi to v zasebnih razgovorih, bodi javno po listih. Včasih je res nezogibno tako javno žigosanje, ali le v slučajih eklatantne nepoboljšljivosti, ko smo uverjeni, da grešenje prihaja iz slabega namena.

Kar smo napisali do tu, velja torej le za nezavedne stariše. Ako pa je med nami starišev, ki umejo pogubnost svojega početja, a vendar puščajo svoje otroke v neznanju materinega jezika, moramo pa že pritiskati na iste brezobzirno. In ako bi ne bilo druge pomoči, moramo take neznačajne izključiti iz naših narodnih družb!

To zadnje sredstvo — da povdarimo še enkrat — pa naj se porablja le v slučaju, da se na drugi način ni dalo ničesar doseči!

Ne v Ameriko! Ker je v poslednjem času mnogo obrtniških podjetij zaustavilo delovanje, je postalo na tisoče delavcev brezposelnih, a med temi tudi obilo Slovencev in Hrvatov. Delo so ustavili po rudnikih železa v Minnesoti, v onih bakra se je že itak le po malo delalo vsled vpale cene bakra. Delo so ustavili veliki plavži po Pensilvaniji, velike tovarne in valjalnice za železniške šine in žice; delo se je ustavilo ali zelo omejilo po premogovnikih. Vse to je provzročilo, da delavci beže na vse strani, posebno domov, ako imajo s čim. Upanja ni, da bi se pred spomladjo kaj zboljšalo, zato je ne svetujem slovenskim delavcem sedaj v Ameriko. Zima bo huda za brezposelne, ako nimajo kaj prihrankov. Torej ne v Ameriko, poslušajte moj svet!

New-York, dne 14. okt. 1903.

Fran Sakser.

Zapperito v nedeljo! V Barkovljah imajo tudi mirolilnice ali drogerijo. O nje lastniku je sicer znano, da mrzi ščave, ali nič ni znano o tem, da bi mrzil tudi njih denar. Po okolnosti, da je ravno v Barkovljah otvoril mirolilnico, bi bilo soditi, da mu celo prav dobro diši slovenski denar. — Tako je nadalje soditi po okolnosti, da čuti

potrebo naznanjati, da je njegova mirolilnica »Zapperito« v nedeljo! Tega pa si mož vendar ne sme domišljati, da si je s tem, da reflektira na slovenski denar, pridobil pravico za — insultiranje slovenskega jezika z napisi na njegovi mirolilnici v Barkovljah.

Izkaz posredovalnega od-e-ka slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Izpraznjene službe: 1 kontorist stenograf, 2 pomočnika mešane stroke, 1 pomočnik manuf. stroke, 1 pomoč. spec. stroke, 1 garant. galant. stroke, 5 prodajalk, 2 vajenca.

Službe iščejo: 4 kontoristi oziroma kontoristinj, 3 pomočniki manuf. stroke, 9 pomočnikov meš. stroke, 4 pomoč. spec. stroke, 3 želez. ali špec. stroke, 1 blagajničarka, 1 vajenec.

Prva dramatična predstava v novo sezidanem »Narodnem domu« pri sv. Ivanu bo v nedeljo 1. novembra. Na ta dan, praznik vseh Svetnikov, pride »Dramatično društvo v Trstu«, kakor je običajno za ta dan, žaloigro »Mlinar in njegova hči« in s to igro otvori svojo letošnjo sezono. Četudi se je to igro predstavljalo v Trstu in okolici že nešteto krat in na raznih odrih, smo prepričani, da bo vendar tudi letos zanimala marsikoga onih, ki so jo že videli. A onih, ki jo vzlie tolikim predstavam, niso še videli, jih je pa tudi obilo. Vrh tega bomo lahko letos videli igro z najnovejšega in najlepšega odra, kar jih je imel Trst in okolica, razun v gledališčih. Ker so cene nizke in ker je sv. Ivan, bi rekli, skoro v mestu in ga vrhu tega veže tramvajski promet z vsemi deli mesta, bi bilo pa še škoda zamuditi te prilike, timveč ko je polovica čistega dobička namenjena naši prekornisti šolski družbi sv. Cirila in Metodija.

Volilni shod. Ker se volilni shod, sklican na dan 17. t. m. radi sestave novega odbora pol. društva »Edinost«, ni vršil radi slabega vremena, vab jo podpisani uljudno vse ude pol. društva »Edinost«, da gotovo pridejo danes ob 8. uri in pol zvečer na volilni shod v prostorih »Delavskega podpornega društva« v Trstu — ulica Molin piccolo št. 1. Sklicatelji.

V odbor dijaškega umetniškega društva »Vesna« na Dunaju so izvoljeni gg.: Aleksander Šantel, predsednik; Fran Baučič, podpredsednik; Svetoslav M. Peruzzi, slovenski tajnik; Tomislav Krizman, hrvatski tajnik; Vilko Sever, blagajnik; Ivan Meštrovič, arhivar; Ante Gaber, namestnik. Preglednika sta gg. Makso Gaspari in Marko Rašica.

Sv. Jakobski orkester naznanja slavnemu občinstvu, da bo imel dne 5. novembra t. l. ob 8. uri zvečer svoj ustanovni občni zbor v društvenih prostorih, ulica Sette Fontane št. 4 poleg gostine »Al Spazzacchino«.

Na to zborovanje vabi vse one, ki se zanimajo za glasbo.

Aretovanje iz političnih razlogov. Včeraj popoldne je bil aretiran neki gospod Kaueh, ki je uradnik na tukajšnjem magistratu. Kaj je zagrešil, nam ni znano, ali nekoliko pomena mora že biti ta stvar z ozirom na okolnost, da je oblast izvršila hišno preiskavo tudi pri njegovih sorodnikih.

Drobna tržška kronika. 33-letni ogiljar Vespa se ga je bil včeraj pošteno navlekel. Ali ker brčkone drži s starimi Germani, ki so vedno pili — še en vrč, je šel Vespa v vsem svojem »blazenem stanju« sinoči še v gostilno. Ali vinski duhovi so razgrajali v njem in so hoteli, da je bil mož tako gostoljubni bolj rečeno glasno beseden, da je privabil na vrata gostilne — bližnjega redarja. Ali vinske duhove ni lahko brzdati niti vsprito »očesa miru in reda«. Alojzij Vespa je ostal gostobeseden tudi v parlamentiranju z redarjem in moža sta zaključila s tem, da je bil Vespa preglašen aretiranim. Med mnogimi, ki so radovedno občudovali ta prizor, je bil nekdo, ki je menil, da se mora nekoliko potegniti za Alojzija, čemur je bila nadležna posledica ta, da sta morala dva v zapor.

— V ljudskem prenočišču v ulici Pondares je jel čuvaj opažati, da vsako toliko zmanjkuje po kakov komad perila. Toda vzlie vsej svoji paznosti ni mogel priti na sled umovičem. Ali končno ga je vendar iztaknil v 51-letnem G. Gaetano iz Italije, ki je bil teko dober, da mu je pomagal čistiti lokal. Ali, kakor se vidi, ni čistil samo od prahu, ampak tudi — od perila. Na tako »pomoč« pa, seveda, ni mislil čuvaj, in je »čistilec« prijavil oblasti, ki je tudi ukrenila, kar je bilo po-

trebno, da Gaetano ne bo več — čistil v ljudskem prenočišču.

— Pil bi ga vsak.... Tudi družba osmerice — žejnih, ki je bila zšla v gostilno Ivana Tomaževiča v ulici Pizzo del Mare št. 1 je mislila piti po tistem znanem pravilu: »Pil bi ga vsak.... Ali gostilničar ni imel pravega zmišlja za tako razmerje med dolžnostjo gostilničarjev in pivcev in se je zagnal za družbo, ki je rada pila, a ne bi rada plačala. Zalotil je dvojico njih in ju je izročil redarju. Da-li bosta ta dva toliko »moža«, da bosta sama nosila greh, storjen po pravilu: Pil bi ga vsak....?!

— Tudi v neki hiši v Rocolu je sedela nekega večera vesela slična družba, ki je rada pila. Tu pa so pili žganje. Zlo pa je bilo, da so redarji doznali, da je žganje utihotapljeno in da je v veseli družbi tudi nekdo, ki se ne sme več pokazati v Trstu. Prodajalka žganja je prijavljena oblasti, dotičnik pa, ki ne sme več počestiti tržškega mesta se svojim obiskom, je moral v ulico Tigor.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 10.0, ob 2. uri popoldne 16.2 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 765.6 — Danes plima ob 10.5 predp. in ob 10.48 pop.; oseka ob 4.11 popoldne in ob 4.28 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske

× Glede table, ki jo je dal sneti pomjanski župan v Šmarjah, smo naprošeni popraviti dotični dopis v toliko, da je tablo dal prirediti posestnik Matija Bržan, lastnik dotične hiše. Proti občinskemu slugi Valentinu Sosiču je uložena sodnijska ovadba in se bo dne 28. oktobra vršila tozadevna razprava.

Vesti iz Kranjske.

* Vpokojeni župnik Matija Zarnik, brat pokojnega slovenskega političnega prava in pisatelja, je predvčeršnjim umrl v Bohinju. Blagopokojni je bil uzoren duhovnik in pošten sin svojega naroda. P. v m. l.

* Na Kranjskem za Koroško. Tolažilno je, ko vidimo, kako se je v Ljubljani vzbudila zavest, da treba pomagati bratom, ki so v nevarnosti se svojo ekzistenco, ker jim brežični in brezvestni sovražnik ne dovoljuje niti minimuma tega, kar je potrebno za življenje.

Iz Ljubljane je prišla inicijativa za lepo manifestacijo obmejnim Slovincem v prilog, ki se je vršila v nedeljo na shodu slovenskih odvetnikov. Mestni zastop ljubljanski se je krepko potegnil za koroške Slovence, a sedaj se hoče oglasiti tudi kranjska trgovinska in obrtna zbornica. Ta korporacija se bo v četrtek bavila z besuenjem proti pravicam našega jezika na Koroškem. In v to je poklicana ona radi mnogih gospodarskih zvez mej obema sosednjima si deželama, radi katerih vezi ima naš narod mnogo posla tudi na koroških sodiščih.

Vesti iz Stajerske.

— Občinske volitve v Mariboru. — »Marburger Zeitung« besni radi vesti, da hočejo mariborski Slovinci nastopiti na predstojen občinjskih volitvah. Čudno! »Marburger Zeitung« je uverjena, da se bodo Slovinci grozno blamirali. Človek bi menil torej, da rečeni nemški list kar ne more pričakovati te gorostasne slovenske blamaže. In ne! Mesto tega se »Marburgerica« jezi in besni skozi dve koloni. Dobro znamenje je to. Kajti kadar se to glasilu državnih urad-

nikov v Mariboru jezi, tedaj je to najzanesljiveje znamenje, da je to, kar namerujejo storiti Slovinci, jako pametno in umestno. Jeza »Marburger Zeitung« naj bo torej mariborskim Slovincem v vzpodbudo, da tudi izvrše svoj sklep! Aktivno posezanje v življenje, pridno udeleževanje na praktičnem političnem delu, to je več vredno nego vsi protesti, nego vse deputacije pred različnimi mogočnimi, in tudi več nego obljube vseh ekselenc. Take obljube ostajajo — obljube. Če pa z aktivnim nastopanjem in pozitivnim delom manifestujemo svojo ekzistenco in svoje zahteve, se mora pokazati efekt! O tem priča tudi sedanja jeza v »Marburger Zeitung« na mariborske Slovence, ker hočejo isti aktivno nastopiti na občinskih volitvah, ne mene se za »blamažo«, ki jim jo proročuje oni, ki se jezi!

(Dalje na četrti strani.)

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.

Lastnik konsorcijski lista »Edinost«.

Natisnila tiskarna konsorcijska lista »Edinost« v Trstu.

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznano

tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan) vpisane zadruga z omejenim poroštvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zjamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj ljubezn, modern sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

TOVARNA POHIŠTVA

Rafael Italia

Velikansko skladišče in razstava

pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton štv. 1. po zelo nizkih cenah.

Kavarna ROSSI

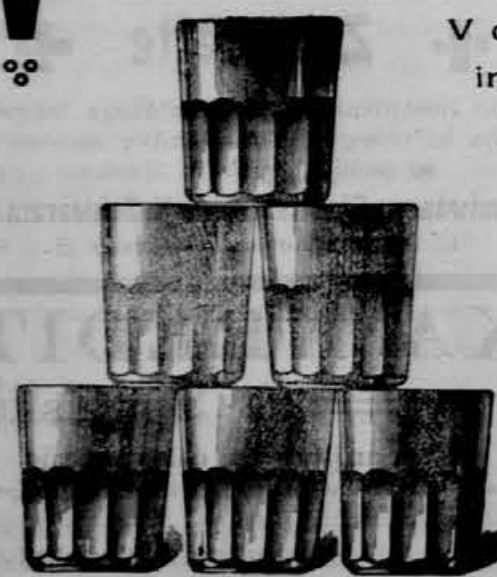
ulica S. Giovanni št. 16.

Telofon št. 1632.

Odprta celo noč.

Bogat izbor tu- in inozenskih in slovenskih časnikov.

Važno naznanilo za krčmarje in restavraterje!

V dobroznani poznani zalogi steklenine in porcelane trdke

Jakob Hirsch

v Trstu, ul. Cavana 6.

(nasproti škofijski palači)

se nahaja velikanski izbor

kozarcev in vrčkov

vsake oblike in velikosti.

Brezkonkurenčne cene.

Brzjavna poročila.

Aretiranje treh anarhistov.

BARCELONA 27. (B) Policija je včeraj aretirala tukaj tri anarhiste (dva Italijana in enega Francoza), kateri so med delavce razdeljevali bujskajoče oklice.

Rusija in Francija.

PARIZ 27. (B) Javlja se, da ruski minister za zunanje stvari, grof Lamsdorf, kateri dospe jutri semkaj, ostane tukaj do sobote. Jutri vstopne predstavniki Loubet grofa Lamsdorfa, kateri mu izroči ročno pismo carja Nikolaja. Francozi minister za zunanje stvari, Deleassé, imel bo z grofom Lamsdorffom več pogovorov. V četrtek se grof Lamsdorf najbrže poda z Deleasséjem v Versailles, kjer bosta zopet imela dolg pogovor o vseh vprašanih, ki interesirajo Francijo in Rusijo. V petek priredi minister Deleassé zajuterk na čast grofu Lamsdorffu.

Štrajk na Španjskem.

BILBAO 27. (B) Štrajkovci so z dinamitom pograbili v zrak hišo za stroje na tukajšnjem kolodvoru kakor tudi naprave za električno razsvetljavo in telefon. Štrajk se je razširil po vsej okolici.

Odprava telesnih kazni pri vojaki.

DUNAJ 27. (B) Cesarski odlok, priobčen v »Militärverordnungsblatt« odpravlja s 15. novembrom t. l. vojaški disciplinarni kazni »privezanja« in »vklepanja v okove« toliko kakor samostojno kazni, kolikor kakor poostrenje drugih disciplinarnih kazni v normalnem mirovnem stanju. Za izvrševanje ostalih disciplinarnih kazni izdal se je predpis, v katerem se odreja, da se iste ne smejo dogajati na zdravju škodljiv način.

Rusija na skrajnem Vstoku.

PORT ARTUR 27. (B) Namestnik admiral Aleksejev se je podal v Taljenvan na ogledovanje bojnih sil v Tihem Oceanu.

Deželni zbor češki.

PRAGA 27. (B) Seja je pričela z glasovanji po imenih, predlaganimi od Nemcev.

Kolera.

PETROGRAD 27. (B) Iz Vršne Udinske javljajo, da sta bila tam konstatirana dva slučaja kolere. Epidemija je bila zanešana po poštne vlaku, došlem s skrajnega Vstoka. Medicinska oblast v Irkutsku in zdravniški sibirski železnice so ukrenili previdnostne odredbe.

Deželni zbor nižje avstrijski.

DUNAJ 27. (B) Mej došli spisi je interpelacija poslancev Sturm in tovarišev, s katero zahtevajo interelantje — navedši vrste eksperimentov na bolniških — splošni dunajski bolnišnici — naj se vivisekcija zakonito zabrani in naj se uvede strogo nadzorstvo v bolnišnicah glede zločinskih eksperimentov na bolniških.

Deželni zbor je začel razpravo o predlogu volilnega odseka glede spremembe občinskega volilnega reda na Nižje-Avstrijskem.

Družbi sv. Cirila in Metodija so od 25. septembra do 18. oktobra poslali prispevke p. n. gg. in društva: Trdnica Iv. Perdan od vžigalce 1000 K, Iv. Jebračin od kave 200 K, upravništvo »Slov. Naroda« 116 K, uredništvo »Slovenec« 570 K, žup. Iv. Berec v Boštanju 10 K, arhivar A. Askere v Ljubljani 10 K, Drag. Dolenc na Dunaju 1 K, mesto nagrobnega venca — v Kranju zbirko 830 K, Jan Stojan 12 K, posej. v Ljutomeru 20 K, vesela družba pri »zlati ribi« 3 K, kapelan P. Koprivec v Radovljici 2 K, savinjska posej. v Žaleu 40 K; podružnice: izvenakadem. v Gradcu 50 K, možka v Postojni 52 K, možka v Novem mestu zbirko 322 K, ženska v Vel. Laščah dohodek veselice 100 K (po »Sl. N.«), na Pivki 12 K. Družba je imela meseca septembra 132250 K dohodkov in 293061 K stroškov.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metodija.

Zlata DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso štv. 47. — TRST.

Priporoča svojo na novo stvorjeno prodajalnico zlatnine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema vsakovrstne poprave zlatih in srebrnih predmetov ter žepnih ur. Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Usakdanji kruh

postale so

„Iirske testenine“

vsled svojega izbornega okusa, okusa, obilne redilnosti ter hitre in jednostavne priprave.

Odlikovana v Rimu se
zlato kolajno in
zasluznim krizcem

Odlikovana v Parizu
zlato kolajno in
za čopiče in ščetke

Odlikovana na Dunaju
se zlato kolajno in
častno diplomo

IVAN ANGELI

ulica Canale štv. 5. (nasproti cerkve sv. Antona novega.)

Edini specialisti za izdelovanje zidarskih in slikarskih čopičev; lastna specialiteta čopičev za barvanje s pokostjo.

Pleteni naslanjači francoskega sestava in nedosežne kakovosti.

Se ne boji nikake konkurence glede zmernih cen kakor tudi izvrstnega izdelka.

Čuvati se je dobro da se ne zamenja moja trdnica s konkurenti jednakega imena.

!!!!!! V korist !!!

„Osrednji šolski Matici.“

Humpuleška sukna

— in lodni —

Moderno blago za obleke iz čiste ovčje volne po nizkih cenah priporoča.

Karol Kocian

tovarna sukna

Humpolec

Češko

Uzorcji zastoj in franko.

!!!!!!

Tovarna za cementne plošče
ANDREJ STOLFA

Trst. — ulica dell'Industria št. 1. — Trst.

Cementne plošče umešane od 25 in 33 cm, šestvoglne plošče od 20 in 25 cm po K 2.— □ m.

Plošče v risanjih po dogovoru. — Se ne boji nikake konkurence bodisi glede cene ali kakovosti blaga.

✚ Zahtevajte ✚

bogato ilustrovani cenik pariškega blaga od gumija ki obsega jako zanimive novosti ter se pošilja gratis in franko.

Gummiwaaren Etablissement J. Schwarzmande
L. DUNAJ, Rothenthurmstrasse 22.

Šunka s kožo

po gld. 1.—, brez kože 90 kr, suho meso 78 kr, slanina 82 kr, prešičevi jeziki 1 gld, goveji 1.20 gld, glavina brez kesti 45 kr, dunajske salame 80 kr, prave boljše 1 gld, iz šunka gld. 1.20. ogrske za mesec julij 1 gld. 95 kr, (vsak mes c 15 kr. dražje) velike klobase 20 kr. pošilja le dobro, prsteno blago od 5 klg. naprej proti povzetju.

Janko Ev. Sirc, Kranj.

Ljubitelji dobre čaje čaja, zahtevajte posred najfinjša in najboljše v četja

INDRA TEA

Zmes najfinjšega čaja Kine, Indije in Cejlona. Pristen le v izvornih zavitkih. Zaloga je razvidna iz lepakov.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
FOTOGRAF

Peter Miani

TRST. — CORSO štv. 39. — TRST.

Izvršuje vsako naročbo z največjo točnostjo in dovršeno umetnostjo v platinotipijo, slike na bliščeč papir, skupine, konje in opravo, arhitekture, notranje stvari, ponarejenja.

Sprejema tudi naročbe na povečanja v vsaki velikosti od 12 K naprej.

Vse po zmernih cenah.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Br. 3017.

Oglas.

Daje se na svebocne znanje, da ce se u utorak dne 5. novembra t. g. u 10. sati prije podne obdrzavati javna drazba glede zakupa jedino zidarske radnje novogradnje crkve u Pregari.

Crkva ce biti duga 26, široka 9 i visoka 10 m. Debljina zidova 80 cm., samo kod sakristije 50, koja je duga 430, široka 4 a visoka 8.60 m.

Ponudbe pismene ili ustmene imadu se do 10 sati urecenog dana podineti kod ovoga glavarstva.

Uvjeti kao i nacrti mogu se u vrijeme uredovni sati u ovome uredu uvidjeti.

Glavarstvo občine

BUZET, 23 oktobra 1903.

A. Klarić vp.
načelnik.

30 malih stanovanj z eno sobo in kuhinjo se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia v hišah Stofa. Pisarna v ul. Giuliani št 20 A, I. nadst. od 1—2 in 5—7 pop.

Urar F. Pertot Trst ulica della Torre bianca Prodaja srebrne ure od 3 gld. naprej, zlate ure od 8 gld. naprej. Izbor stenskih ur, regulatorjev i. t. d. Popravlja vsakovrstne ure po jako zmerni ceni.

Išče se krčma.

Ali vinotoč z dekretom. Kupi se tudi samo dekret. Pojasnila daje g. Kravos ulica Molin piccolo št. 1 f.

Automatična past za podgane gl. 2. — miši gld 1.20 vlovci brez nalozovanja v eni sumi noči do 40 komadov, se nastavlja sama od sebe in ne daje nikakega duha. Past za ščurke »Eclipse« vlovci 100 ščurkov in griljev v eni noči, stane gld. 1.20. Pošilja po povzetju I. Schüller, Dunaj II. Kurzbaueigasse 4, Neštivilno zshvalnih in priznalnih pisem.

Pozor!

395 komadov samo gld 1.85.

1 krasna ura s 24 urnim tekom s posrebrneno, verzično; 1 krasna spila za kravate se simili biseri; 1 prstan s ponarej. kamnom za moške ali ženske; 1 garnitura gumbov za manšete, srajco in ov. atnik, jamčeno iz 3 double zlata; 6 žepnih rut iz pristnega platna; 1 krasna pisalna oprava iz niklja 1 lepo toaletno ogledalo z etvijem in lepim glavnikom; 1 lepo dišeče toaletno milo; 1 beležnica; 12 komadov umetnih slik najznamenitejših mož sedanjega časa; 72 pisalnih peres in še 290 različnih komadov, koji so v hiši koristni.

Pošilja po povzetju ali predplačilu.

H. Spingarn, Krakov 43.

Kdor vzame 2 ovitka, vdobi po vrhu en nož z 2 rezili, ako se vzame več ovitkov se priloži vsakemu po en tak nož.

Za to kar ne ugaja, se denar takoj vrne.

FILIJALKA

BANKA UNION
V TRSTU

se peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter se obrestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 3/4 % takoj
3 % na 6 mesecev
3 1/2 % na 1 leto

Napoleone:

po 2 1/2 % na 6 mesecev
2 1/2 % na 1 leto

b) Za giro-conto daje 2 1/4 % do vsakega zneska izplačuje se do 40.000 K a cheque; za večje zneska treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajejo v posebni uložni knjižici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bodi uradnih ur.

Sprejema za svoje conto-currentiste inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1,000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Fromese izdaja k vsakemu šrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavlje.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Bor na naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.